

Forfatter: Blicher, Steen Steensen

Titel: Jagthunden

Citation: Blicher, Steen Steensen: "Jagthunden", i Blicher, Steen Steensen: *Udvalgte værker*, Gyldendal, 1982-83, s. 208. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-blich06-shoot-workid70769/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Udvalgte værker

Jagthunden

§ 1.

Almindelige Betragtninger over denne Dyreslegt.

Hunden er det huusligste af alle Huusdyr: det, som fremfor alle synes at være skabt til Menneskets Tjeneste. De andre kjende vel Huset, og antage det som et Hjem; men Hunden elsker det og forsvaret det. De andre vise sig som Leiere; Hunden som Medeier. Hine ere derfor tilfredse med et lidet Rum i Samme; denne er huusvant i det hele. Katten er den eneste, som virkelig elsker Huset, ja i en langt højere Grad, end Hunden; men for sin egen Skyld. – Hunden derimod for sin Herres. Hesten, Køen, Faaret o.fl. ere villige til at skifte baade Hjem og Herre; Hunden forlader kun det Første med den Sidste. Katten viser sig snarere som Eier, end som Leier: den erkjender ingen Herre; i dens tammeste Tilstand har den alle Beboere lige kjære, og gjør næppe nogen Forskjæl paa dem og Fremmede. Den bruger Huset som Eiendom, benytter uden Forbeholdenhed alle dets Bequemligheder, og anseer alle Fødemidler som sine Egne. Alle Beboerne kunne uddøe, flytte – den bliver. Man vil endogsaa paastaae, at Ilden ei engang er istand til at fordrive den.

Ganske anderledes er det med Hunden, hvis oprigtige Hengivethed, ædle Uegennyttighed, og urokkelige Troskab med Rette har forhvervet den Titel af *Menneskets Ven*. Og dette characteristiske Ven-skab for Mennesket bevarer den under alle Forhold, gjenæm alle dens Afartninger: som Vægter ved Hjemmet, som Hyrde i Marken, som Hest for Slæden; men allermeest som Jæger.

Man behøver ikke at spørge: hvilket Dyr er først tæmmet? – det er Hunden. Den har aldrig været heel vild: har aldrig i nogen høj Grad havt den Frygt for Mennesket, som gjør alle andre Dyr til dets Slaver, eller Bytte. Dens medfødte Tilbøjelighed har ført den sin Ven imøde, og lettet en Opdragelse, en Underviisning, i hvilken dens

Jagthunden

Lærelyst lod den gjøre hurtige og sikre Fremskridt. Hvor beundringsværdig er dog denne Tilbøjelighed! Den kræver Menneskets iødeligste Taknemmelighed mod Skaberens, der gav det en saa uundværlig Medhjælper til Herredømmet over alle andre levende Stabninger. Det er ikke for dristig en Paastand: at uden Hunden vilde Mennesket, i nogle Jordstrøg seent, i andre aldrig have arbeidet sig ud af den raa Naturstand; ja i visse Egne vilde det ei engang været istand ret længe at friste sin Tilværelse, i andre ikke kommet videre end til Nomadelivet – det første Trin paa Culturens Stige. Hvorledes vilde det seet ud for Polarlandenes Beboere, for Eskimoerne, Grøn-lænderne, Kamskadalerne, dersom ikke Hunden var bleven dem skjænket, til at føre dem hastigt og sikkert omkring over de uhyre Sneemarket? Hvorledes skulde de have fristet Livet de lange Vintre? Skulde de stedse have havt Magt og Held til, i den korte Sommer tid at jage og fiske sig Næringsmidler for de tre Fjerdedele af Aaret? Den dybe Sne havde forbudt dem enhver længere Udflugt fra Hytten, ethvert Samqvem med Andre. Men nu, med Hunden til Hest, fare de let og rask over Sneehavet, til heldig Jagt, til muntert Besøg: nu er Vinteren – den lange, haarde Vinter – deres glædeste Tid. Som den kostelige Kameel er for Araberen „*Sandsørkens Skib*,” saa er Hunden *Sneørkens* i det barske Norden.

Beundringsværdig – vi kunne ei gjentage det for tidt – er denne Hundens ret magnetiske Tilbøjelighed for Mennesket; den ligner – der skulde dog vel ingen af det elskværdige Kjøen læse disse Blade? – den ligner Qvindens: som hun, søger den en Ven, en Beskytter, en – ja, en Herre. Haardhed, selv Mishandling binder den end fastere til den udkaarne Hersker. Som Mandens Haandgribeligheder hos halv-vilde Folkeslag ansees af Hustruen for gyldige Ægteskabsbeviser, for utvetydige Kjærlighedsmærker: saaledes optager ogsaa Hunden sin Herres Tugtelse med ydmyg Underkastelse, og slikker den Haand, som revser den. Katten viser Kløerne igjen, Hesten sine Hove; men Hunden skjuler de hvasse Tænder, og gjemmer sit Mod og sin Styrke for den strænge, men alligevel elskede, Herres Fjender.

Hunden elsker Mennesket over alle Ting, højere end sig selv. Naar Herren kalder, forlader den Mad og Drikke, og – Elskov. For at behage ham lærer den de vanskeligste, Man kan næsten sige – de unaturligste Kunster. Den glæder sig ved opnaaet Færdighed, fordi

den veed at det glæder dens Lærer. Den gaar paa Tveude, for at ligne ham; den angriber sin egen Slægt, for at forsvare ham; hans Kjærtegn er dens højeste Belønning; hans Mishag er den utaalelig, og Hug smertes ei alene dens Legeme, men og dens – ja hvorfor ikke? – dens Sjæl. Thi Hvad mangler den vel uden maaskee Selvbevidstheden, der er Menneskesjælens Fortrin, og, som det kan falde sig, Kilden til den højeste Lykke, eller til den dybeste Elendighed? Og endda, foruden dette, havde Hunden blot Taleevne, den skulde med sin Hætte maaskee føre lige saa underholdende Discours som maangen tobener Tjener. Det er almindelig bekjendt, hvilken magisk Virkning det menneskelige Ansigt – fornemmeligt Øinene – øver paa alle Dyr. Endog de stærkeste og modigste udholde ikke Jordens Herres faste Blik, med mindre de ægges af den yderste Hunger, eller Smerten hæver deres Mod til Raseri. Man har herpaa de mærkeligste og mest afgjørende Beviser: saasomt Man blot stivt anskuer (fixerer) et Dyr, og dets Blik møder vort, da er det som hele dets overlægne Kraft slappedes, det betages af Frygt og seer sig om efter Flugt. En hollandsk Colonibonde paa Cap befandt sig i en Tykning med eet lige tæt hos en Løve. Denne griber over hans venstre Arm, dog uden at bide til; den er kommen ham for nær, tør hverken angribe eller fly. Jægeren, som kjender den Egenskab, om hvilken vi tale, staaer ubevægelig og stirrer ned paa Løven, og denne – plirer, tillukker næsten Øinene, og rører sig lige saalidet. Havde ikke nu, ulykkeligviis, en Cammerat ved sin Mellemkomst tilintetgjort Fortryllesen, den skulde – herom var Manden fuldelig overbevist, efter nogle Secunders Forløb have sluppet Armen, rygget sig og grebet Flugten; men da Hiin skjød, uden at døde den paa Stedet, beed den til, og Jægeren var nu og paa sin Side nødt til at bryde Neutraliteten, med den Hætte gribe sin Kniv og begynde en Kamp, der endtes dermed, at Løven faldt og at Overvinderen døde et Par Dage efter. Enhver Hippolog veed, at han, ved at gaar lige imod en kaad eller ondskabsfuld Hest, imponerer denne; og for ikke længe siden har en østerrigsk Cavalierist offentlig paastaet: at han begynder og fuldfører den uregjerligste Gangers Afretning og Betvingelse med at stille sig tæt foran den, og der anvende Menneskeblikkets Trolddom. Lænkehunden – af hele Slægten den meest raa og vilde – den bidste Lænkehund lader sig ved dette Kunstgreb af en Fremmet jage ind i sit Huus; men ophører Communicationen mellem Begges Øine, ophører ogsaa strax det ma-

giske Phænomen.* Dog, Hvad vi her egentlig ville bemærke, er dette: at Hunden, ei alene liig de øvrige firfødde Skabninger, bevæges af Frygt ved Skuet af det menneskelige Aasyn; men ogsaa af Glæde. Den læser i Herrens Øine ligesaavel sin Belønning, som sin Straf; den beiler til hans Gunst, smigrer og kjærtogner, indtil en venlig Mine forkynder den sit Ønskes Opfyldelse.**

Enhvert Dyr kan, under Menneskets Veiledning, modtage en Slags Dannelse, eller lære Noget, som ligger udenfor dets Natur; men Faa af dem lære med *Lyst*, og vel Ingen, uden Hunden, for at *bebage sin Lærer*. Elefanten er yderst lærnem, gjør ogsaa villig Brug af sin Lærdom; men Alt med en vis Gravitet og aldrig uden Opfordring. Det Samme er omtrent Tilfældet med Hesten. Fuglene ere mere villige og muntre; men hos dem seer Alt heelt mechanic ud. Endogsaa Katten kan bibringes andre Kundskaber, end at røve og rapse; men med stor Besværighed, og under idelig Modstand, af hvilken dets velbekjendte Mærker ses paa Hovmesterens Hænder. Hunden alene lærer con amore, og søger sin Flirtigheds Belønning i Underviserens Klap og Roes. Og vist er det, at Man hos de lærvilligste af alle Arter – Pudlerne – kommer videre med det Gode, end med det Onde. Vel kan enhver Hund – som ethvert Barn – indprygles Kundskaber og Færdigheder; men saa kan Man ogsaa være forsikret om, at disse ei heller udøves uden Tvang og Nødvendighed. Naar vi herefter komme til at afhandle Hønskehundens Dressur, skulle vi

* Ei alene Ansigtet, men det hele menneskelige – ubedækkte – Legeme skrækker Dyrene: en glubsk Hund, som ellers ikke af noget som helst Andet lader sig kyse, flygter ved Synet af et nøgent Menneske. Tyve have benyttet sig heraf for at stjæle i Pakhuse, der bevogtedes af glubende Dogger. Det er og et almindeligt Sagn, at Qvinder, som ere forfulgte af mandolme Tyve, have bragt disse til at vige ved det samme Middel, som de scythiske Koner anvendte for at standse deres flygtende Mænd, der da, besagne af Skamfuldhed, vendte sig om mod Fjenderne og besejrede dem.

** En Anmærkning ville vi dog vedføje denne Materie: Da det menneskelige Ansigt saaledes skrækker vore Medskabninger, mon det da ei skulde være hensigtsmæssigt for Jægeren at skjule sit? f. Ex. med en mørk Maske? Vist er i det mindste, at af svenske og russiske Jægere paa sine Steder bruges et Slags Hætte (omtrent som Bøndernes Hatteslag i ældre Tider), og naar de ville skyde Urhanen paa Skogger, skjule de Ansigtet med Granqviste.

stræbe at godtgjøre: hvorhunde den ubarmhjærtige Pryglen er ganske unødvendig, og at Man paa den modsatte Vei, med Taalmodighed, kommer ligesaa vidt. Men det gaar her accurat som med Børueopdragelse: Man vil komme til Maalet *ad en Gjenvei*; Man giver sin Utaalmodighed, sin Knarvornhed, sin Vrede Rum; Man finder det nærmere at *slaa* sig igjennem, end at *liste* sig frem. Reent ud sagt: Man forstaaer ikke – grider ikke forstaae at *lempe sig*, at studere Opdraglingens individuelle Character, benytte hans Anlæg, aflede hans Feil; Man vil *drive* ham *foran sig* til Maalet, istedet for at *drage* ham *efter sig*.*

Hundens Troskab er saa almindelig anerkjendt, at han ofte, som Sindbillede paa denne Dyd, pryder Stambøger, Nytaarsvers og mange stolte Malerier. At anføre Exempier, var det Samme, som at skrive en særskilt Bog. Vi bemærke kun herved: at den omhandlede Egenskab findes i udmærket Grad hos visse Arter: Pudlen, Hønsenhunden, Gaardhunden o.fl.; i ringe Grad hos andre, f. Ex. Blodhunden, Støveren, Gravhunden, Mynden, samt at baade blandt Disse og Hine gives mærkelige Undtagelser fra den almindelige Regel. Forfatteren har kjendt en Hønschund (en ægte Pointer og dresseret par førre) som, foruden det at den vilde bide Folk – Jægere og Ikkejægere – end ikke uden Knur og Tænders Gnidsel modtog sin Herres mundtlige Correx; og gik det til Haandgribeligheder, gjorde Chasseur, skjøndt en fortrinlig Hund, ikke mere Godt den Dag; ja, hvis ikke Herrens kæmpestærke Væstre havde formaact at knugholde Krabaten, medens den Høire bearbejdede hans Rygstykker, skulde det bleven til en ordentlig Tvekamp. Paa den anden Side veed For-

* Der gives Undtagelser fra enhver Regel, følgelig og fra denne pædagogiske; hvilken Reservation Læseren omhedes ved flere Leiligheder at antage som forudsat. At der f. Ex. findes forstokkede Hundesjæle, der ikke villt *gjøre godt* – enkelte lumske, troløse Individuer o.s.v., harver ikke Hvad der gjælder om Slægten i Almindelighed. Ei heller maa tabes af Sigte, at hver enkelt Art har sine visse Eiendommeligheder, sit characteristiske Særkjende, viser større eller mindre Lærvillighed, høiere eller ringere Hengivenhed for Mennesket, lige nede fra den butte, stadlige Mops og op til den ædk Hønschund, hvem vi under denne Aftandling meest har for Øie. Men al! ogsaa i denne Familie træffes Een og Anden, som *slaaer ud af Arten*, og disse ere da – som enhver Jæger veed – reent bandsarte.

en Mynde, der formelig sultede sig ihjel af Sorg over sin Herres (en Hjerregaardskyttes) Død, liggende ubevægelig paa eet af hans efterladte Klædningsstykker.

Den Snildhed, Eftertænkksomhed og Aandsnærværelse, som Hundene ofte udviser, ere Egenskaber, der, i Forening med dens Erindringssevne, antyder noget Mere, end blot *Instinct*: (blind, bevidstløs Næsurdrift) et Ord, ved hvilket vi gjerne, i selvbehagelig Følelse af vor egen Aandsøverlægenhed, betegne Dyrenes Tænksevne. Hvo har ikke hørt om de herlige Hunde, Munkene paa Sct. Bernhardsklosteret holde til at opiede de i Sneen Vildfarende og Begravne? I Sneefog gaae de paa egen Haand ud med en Kløkke og Liqueurflaske under Halsen til de Udmattedes Styrkelse. Kunne Disse ikke følge dem, vende de tilbage og vise deres barmhjærtige Herrer Vei til de Forulykkede. Her kun eet Træk af mange: En saadan Hund havde i Sneen fundet en Moder med sit firaarige Barn. Hun, som med sit Legeme havde bedækket den Lille, var død; men Denne endnu levende og rørig. Og see! Barnet kommer ridende paa Hundens Ryg til Klosterporten! Hvorledes er det kommen tilstede? vise ikke uden Hundens Hjælp og Anstrængelse. Denne Tildragelse, der ikke er mange Aar gammel, har allerede Penselen og Gravstikken forevigt. – Flere af vore Læsere kjende vist Historien om den Hund, der ved sin Aandsnærværelse frelste to Menneskers Liv. Disse vandrede paa en af Helvetiens farlige Bjergstier. Pludselig glider den Ene (Hundens Eier) ud, og er allerede paa Glid ned ad den bratte Klippevæg. Hans Ven griber fat paa ham; men drages selv ud, og har endnu kun Hold med den ene Haand ved Kanten. Uden Hjælp skulde han inden faa Secunder være nødt til at slippe, og Begge havde uden Redning været fortabte; men Hundene frelste dem: uden Betænkning greb han fat i den Øverste, og holdt ham saalænge til han fik hævet baade sig selv og sin Ven. Var her ikke Mere, end *Instinct*? Endnu kun eet Exempel baade paa Overlæg (Raisonnement) og Beslutningsraskhed, og tillige paa den tidtomtalte Tilbøielighed til Mennesket, fornømmelig til at udkaare sig eet især til Herre og Ven. Til Begivenheden var Forfatteren Øienvidne. Fire Personer vilde paa Uhrhønsjagt; kun Een af dem havde en fuldkommen paalidelig Hund. De Andre laane da en Saadan af en fernte Jæger, som ikke selv kunde følge med. Den laante Hund havde ofte før været med, snart den ene snart den anden af Jægerne – uden sin Herre – men længere end en halv Dag kunde den

aldrig afsee ham, og løb altsaa hjem, naar der var en Pøuse i Jagten. Da Selskabet denne Gang agtede at blive borte flere Dage, førte det om Natten i Vogn den saante Hund hen til Jagtpladsen, en 4 à 5 Mil fra deres Hjem, og hvor den ikke før havde været. Det gik nu ret godt den første halve Dag; men da begyndte Hunden at blive urolig, før omkring i Heden og ledte om sin Herre, og kun Skud kunde give dens Længsel en anden Retning, og kalde den tilbage. Da dette flere Gange var skeet, og Man endeligt mistvivlede om at kunne styre Hunden længere, tog den pludseligt den Beslutning, som nu skal fortælles. Med ludende Hoved og virkelig sørgende, havde den fulgt Selskabet i en Afstand, standset imellem, seet sig om, og kun ved venlig Kalden og Sigten med Geværerne ladet sig formaae til at gaa videre. Omsider staaer den ganske stille, hæver Hovedet, og efter nogen Betænkning farer den hen til en af Jægerne, springer loggræde og smaaigjøende rundt omkring ham, gjør adroit og, kort sagt! ganske umiskjendeligt kaarer ham til sin Herre. Fra dette Øieblik tog den med sædvanlig Iver Deel i Jagten, og hang, lige til Hjemkomsten, med inderligste Hengivenhed ved den Nyvalgte, uden at ændse de andre Jægere, med Hvem den dog før havde staaet paa lige Fod. Er her ikke meget Mere, end Instinct?

At den nyttige, for Mange uundværlige, den lærvillige, trofaste Hund, denne utrættelige Deeltager i Møje, denne modige Deeltager i Farc – at den er bleven agtet og gjenelsket af Menneskene, det er ikke Meer, end rimeligt og billigt. Preussens Frederik den Anden havde sin kjære *Biebe*, og Danmarks Frederik den Anden sin *trauer Wildbrad*.* Norges Olaf Trygvesen sin *Vige*, og – Hvo kan opregne alle dem, der hos deres *umælende* Venner have fundet og paaskjønnet den *ugennyttige Kjærlighed* og *urokkelige Troskab*, de saa ofte forgjæves søgte hos de talende? Hvor kan det da undre os, at vi i vore hedsenske Forfædres Grave finde Hundebeen ved Menneskebeen? Med Heltra fulgte – i Døden som i Livet – Hvo der elskede ham mest: hans Fostbroder, hans Hest, hans Hund. Med ham besteg de Baalet; med ham besteg de det brændende Skib; med ham nedstege de i Højen, der tillukkedes over dem, og for evigt begrov dem i Mørke og Glæmsel.

Men – ikke allevegne er det ædle Dyr saaledes agtet. Der gives

* Den tro Svend sees endnu afmalet ved sin kongelige Herres Fødder.

Illustrationerne vises ikke af hensyn til rettighederne.

Lande, hvor det rangerer under Svinet, og hvor dets Navn er det værste af alle Skjeldsord. De gamle Ægypter, der byggede Templer for *Katze*, havde næppe et Hul for Hunde. Tyrkerne regne dem endnu lige med Vantrøende, og i deres Stæder gaae de huusvilde og herreløse omkring – firbenede Lazaroner – og nære sig af Aadsler og Uhumskheder: de taafes blot som et Renovationslaug, og foragtes. Og saaledes omtrent er deres Tilstand i hele Orienten, eller nøiere bestemt: saavidt som Islamismen strækker sig. Aarsagen hertil ligger temmeligt nær for Øie: disse Nationer *belyse* dem ikke, og savne dem ikke, fordi de have, og altid have haft andre Huusdyr, som tilfredsstille deres faa Fornødenheder. Ørkens Nomæde eier sin Kamel, hvis Haar forsyner ham med Klæder og Telte, hvis Yver nærer ham, hvis hurtige Been bærer ham fra Øe til Øe over det uhyre Sandhav; for de ældre Seyther, for de yngre Tartarer gjorde og gjør endnu den ædle Hest ethvert andet Huusdyr overflødig; og andre sydasatiske Folkeslag eie tilmed: Oxen, Æslet og Faaret: en Rikdom, som gjør dem savnet af andre let og umærkeligt. Og hertil kommer, at *ingen af de opregnede Nationer ere Jægere*. De ere alle mere *Hyrder*, end *Jorddyrkere*, og Mange af dem endog aldeles *nomadiske*.

At Hunden, hvor dens Opdragelse forsømmes og den selv henlever i Løddigang, Foragt og Mishandling, forfeiler sin Bestemmelse og fordærvs, det er ikke Meer, end hvad der skeer med Mennesket – det enkelte og hele Samfund: Hunde og Zigeunere staae i Tyrkiet paa eet Trin; humske, bedragerske, tyvagtige, feige ere de Alle tilhobe. Men mærkeligere er det, at Hunden ogsaa kan *opdrages* til Laster, til Tyveri, til Grusomhed; den antager ofte Opdragerens Character, saa Man er nær ved at turde sige: „ligesom Herren er, saa følge ham *Hunde*.”

De guld- og blodtørstige Spanier lærte deres Hunde at sønderrive Carraiber; den barbariske Helt Olaf Trygvasesens Vige agerede undertiden Skarpretter, og Man har flere end eet Exempel paa, at Pudlet kunne vordre de saueste og behændigste Pengeryve. Men godmodige Mennesker derimod have gjerne Hunde af samme Caracteer: Grønlandernes, skjøndt indbyrdes bidske og halvville, som deres Herrer, ere fromme mod Mennesker, især mod Børn, der kunne gjøre ved dem Hvad de ville.

Endeligen kunne vi ikke lade uberørt en Natur-Egenskab, som Hunden ene har tilfælles med Mennesket, og som afgiver end eet paaafaldende Vink om, at dette Dyr af Skaberen ret egentligt er bestemt til vort bestandige Selskab: *det kan leve under alle Himmelsyne, lige fra de allerkoldeste til de allerbedeste*. Hesten, Katten, Svinet taale vel de sidste, men naae derimod ikke op over Polarkredsen; Isbjørnen kommer ikke neden for denne; Ræven og Haren, der udholde de arctiske Landes frygtelige Kulde, trække sig tilbage fra de tropiske Egnes brændende Sol. Hunden alene følger os overalt, vor tro og uforsædtede Bundsforsvandt i Kampen mod Novaja Semljas Bjørne og Scogambias Løver.

Til Slutning ville vi fremsætte nogle Tanker over et Spørgsmaal, der tusinde Gange er gjort, men endnu aldrig tilfredsstillende besvaret; langt fra ikke fordi vi hertil troe os istand, men fordi det altid medfører en vis særdeles Moro at behandle dunkle Æmner – saadanne, om hvilke Man frit kan opkaste saamange Gjetningsatscer Man behager, uden Frygt for, med Skamme at slaaes af Marken. Spørgsmaalet er dette: „hvorfra er Hunden?“ eller: „fra Hvem nedstammer den?“

Naar Man seer hen til de mangfoldige Arter af denne Dyreslægt, af hvilke Man ikke kjeader en enestes Oprindelse eller Alder, viser Spørgsmaalet sig endnu mere forviklet og vanskeligt; og de, som ville give dem Alle en fælleds Stammefader, komme temmeligt i Klemme med deres System – uden at vi just derfor tør fordriste os til at omstøde det. Hvilken uhyre Afstand er der ikke mellem den store Dogge og den lille Bologneser? mellem Mynden og Mopsen? den Første ligner dog øiensynligt langt mere Ulven. Kan vel den spinke Vindspiller regnes i Slægt med den muskuløse Bulldog? ell. tør den dvergagtige Gravhund med sine Drægkistebeen paastaae, at have Ahnherre tilfælleds med den kæmpebyggede Slagterhund? Og dog

har dette hidtil været den almindelige Mening. Men lad os betragte enhver Hypothese især! der ere egentlig fem.

Den første gjør *Ulven* til alle Hundefamiliers eneste Stammefader. Vel er det saa: foruden at have Beenbygning tilfælleds, findes flere Hundearter, som meer eller mindre ligne Ulven. Det er f. Ex. Mynden, Doggen, Slagterhunden, men allernæst den grønlandske eller Eskimobunden, der aabenbart seer ud som en Halvbroder til den nordamerikanske Ulv (der dog er væsentligt forskjellig fra den europæiske), har og samme Tungemaal, da den ikke gjøer, men tuder. Vel er det saa: at Ulven, ræmmet, kan yngle med en Hund af passende Størrelse; men Hvad beviser da dette? Hesten og Æslet yngle sammen, Tigeren og Løven ligesaa; Uhrhanen parrer sig med Røien, Kanariefluglen med Irisken; men dette forleder dog Ingen til at bestemme en fælleds Oprindelse for disse mesallierede Par. Men foruden den allerede ansøgte Indvending (Hundearternes store Forskjellighed) mod denne Hypothes, fremsætte vi endnu tre andre.

1) Af Ulvens indvortes Egenskaber findes hos de allerfleste Hundearter faa eller ingen tilbage: skulde da dens Despotcaracteertræk: Lumskhed, Grusomhed og Feighed, saa reent kunne forsvinde hos dens Efterkommere, at Man hos Fleerheden af dem endog bemærker de lige modsatte: Ærlighed, Godmodighed og Tapperhed? Og skulde Ulvens Menneskeskyhed og Hang til Frihed saa let kunne forvandles til Kjærlighed til Menneskene og deres Herredømme?

2) Det er næppe tvivlsomt, at der ligger i Menneskets og alle firføddede Dyrs Legemer – om ikke just en bestemt Tendens – saa dog en Begjæring til ved Forplantning at forstørres. Hvis ikke saa var, skulde Menneskene ved deres forkjælede Opdragelse, naturstridige Levemaade og Sygdommes Legioner forlængst være indskrumpede til Lilleputter. Vi see tværtimod, at de meest forfinede Folkelægter i legemlig Størrelse slet ikke staae tilbage for de vildeste Horder; ja at de enkelte Kæmpeexemplarer netop maae søges blandt Hine. Vi have i de nyere Tider erfaret, at den tanne Oxen kan naae en Højde af 3 Alen og derover, med tilsvarende Drøide, og Hesten en Elephantstørrelse af 4 Alen og derover. Selv blandt Hundene bemærke vi, at en Tæve ofte tillægger Hvalpe, der vordre dobbelt saa store som Moderen. Hvorledes skulde det da gaae til, at ingen af Hundearterne naae Ulvens Størrelse og Styrke; men at de næsten Alle krybe ned ad – Nogle til rene Dværge?

3) Dersom Hunden skulde nedstamme fra Ulven, hvoraf forklare vi da den Førstes *medfødt*: Frygt for og Had til den Sidste?

Der kunde endnu siges Mere om denne Materie; men det Anførende rykkes os Nok for at vise: at i det Høieste kun enkelte Hundearter tør kaldes *langt ude beslegtede* med Ulven, dog blot som *Sidelinier*, omtrent som Zebraen med Hesten, som Kaninen med Haren o.s.v.

Den *anden Hypotes* udkaarer Ræven til Stammefader for Hunden, Ogaa herimod sætte vi (paa No. 2 nær) Alt hvad der er sagt om den Første.

Den *tradie* og nyeste antager Jakalen i Rævens Sted. Men Hvad er Jakalen Andet, end den østerlandske og tropiske Ræv? Han og hans nordiske Broder ere næppe at kjende fra hinanden.

Den *fjerde* Gjætning, der vistnok kommer Maalet langt nærmere, er paa en oprindelig Hundear, hvorfra alle de øvrige skulle nedstamme. Og den *femte* forener de første fire under Eet.

Efter at have fremsat vore Tvivl om Rigtigheden af vore Forgængeres, ville vi – for at give revnge – opstille endnu een Hypotes af vor egen Fabrik.

Vi antage nemlig flere oprindelige Racer ved Siden af hverandre, der siden ere forblandede, og have frembragt de øvrige. Da af andre Dyr – ei alene tamme, men ogsaa vilde – gives to, tre og flere forskjellige Urstammer, synes det os ogsaa overensstemmende med Skaberens Viisdom og særdeles Forsorg for Mennesket, fra Begyndelsen af at frembringe flere forskellige Arter af det Dyr, der skulde vord Mandens første Ledsager ud af Naturens vilde Stand, og hans Medhjælper til Jordens Undertvingelse; samt at enhver Art ansattes i den Egn, hvor dens Egenskaber kom den begyndende Nybygger meest til Nytte. – Ligesaa rimeligt som det er, at Hesten paa Sletterne og den paa Bjergene, at Beduinens smækre Ganger og Høiskottens lille kraftige Pony have – efter deres Bestemmelse – hver havt sine særskilte Stammeførelde: saa troligt er det og, at enhver, i Henseende til Clima, Jordskikkelse, animalske og vegetabiliske Frembringelser forskjellig Egn, ogsaa er tildeelt sin egen særskilte Hundear. At bestemme hvilke og hvor mange disse monne være, og hvilke der siden ere opstaaede ved Stammernes Krydsning – med andre Ord, hvilke der ere *Ægte* og hvilke *Blandinger* – kunde maaske ikke være saa vanskeligt som vidtløftigt, og føre os forlangt ud over dette Skrivts Grændser. Vi ville alene gjøre opmærksomme paa: at visse Arter, f. Ex. Mynden og Gravhunden,

bestandigt vedligeholde sig i oprindelig Ægthed, uagtet alle de Blandingsarter, de bidrage til at frembringe; hvilket derimod ikke er Tilfældet med de Sidste, da disse ideligen variere.

Den vigtigste Indvending, som kunde gjøres mod dette System, var vel følgende: „Af alle andre tamme Dyr findes endnu, enten hist eller her paa Jordkloden, flere eller færre i vild Tilstand, hvorfor da ikke ogsaa af Hunde?“ – Vel kunde vi hertil strax svare: „der findes vilde Hunde;“ men vi ville ikke tage vor Tilflugt til en Paastand, om hvis Rigtighed vi selv staae i stor Tvivl.* Thi vel ere i mennesketomme Ørkeuer, f. Ex. i Sydafrika, af Reisende antrufne Flokke af vilde Hunde; men mon disse ikke have oprindeligt været *tamme*? saaledes som der paa de carabiske Øer, da Boucanierne efterhaanden forlode disse med deres Haandværk, Jagten, forefandtes enkelte Kobler af herreløse Hunde, der dreve Jagten for egen Regning.** Men vi sige derimod, som vi mene det: „Der gives ingen vilde Hunde, fordi disse Dyr fra Begyndelsen af ere skabte tamme, eller dog med en Bequemhed og en Drivt til, efter *Alfrembringere*s Planer fremfør alle at vordet.“

Og slutte vi hermed vore foreløbige Bemærkninger, for hernæst at tage fat paa Beskrivelsen af hver særskilt, til Jagten brugelig Art at disse vore, over alle andre yndede, Medskabninger.

* Vi sige Tvivl; thi tvivlsomt bliver stedse dette Punct. Og vil Nogen absolut have vilde Hunde, have vi Intet derimod: ligesaa vilde Hunde, som vilde Mennesker.

** Franskmanden *Oxmelin*, der, som Chirurg, deeltog i de amerikanske Fribytters vigtigste Tog, og omgikkes baade Boucanier og Flibustier, fortæller: at han, tilligemed en Boucanier, var Vidne til hvorlunde et saadant Kobbel Hunde paa egen Haand jagede et vildt Sviin. Men deres tamme Opdragelse røbede sig tydeligt herved: da Sviinet var dræbt, holdt hele Kobbelet sig tilbage, indtil Støverens (*Je brae*) havde møttet sig – ganske efter Dressuren. – At ei alene Jagthunde; men ogsaa Huushunde kunne *forvildes*, eller henfalde i en vild Tilstand, naar de, vel at mærke! mangle menneskelig Omgang, derpaa haves i den nyeste Historie et, vel maageløst, Exempel. Da Borgerkrigen, i den franske Revolutions første Periode, rasede i Vendem, blev een af de kongeligsindede Byer – om vi mindes ret Chatillon – indtaget med Storm af Republicanerne. De af Indvaernerne, som ei iforveien havde frelst sig ved Flugten, bleve myrdede til sidste Mand, saa at der i den ulykkelige Bye ikke fandtes et eneste levende

Johanna Gray

Tragedie i 5 Akter.
Uddrag

menneskeligt Væsen. Da denne rasende Krigs Lær endeligt vare udslukte, søgte de bortflygtede og vidtspredte Indbyggere tilbage til det ødelagte Hjem. Men seel her modtoges de af en ganske uventet Fjende: Hundene, som i Blodbader ikke gænsedes, og som derefter havde nærret sig af Menneskekjød, havde nu Byen i Besiddelse, og angrebe, som Rovdyr, de sig nærmende retmæssige Beboere. Flere, som i enkelte Hobe og ubevæbnede vovede sig did, blæve sønderrevne, eller bortørevne; og omsider maatte en heel Bataillon udcommanderes, for andengang at storme Chatillon, og lade den fiirbenede Besætning springe over Klingen.